

Aktuális agrárpolitikai kérdések – állattenyésztésünk helyzete és kilátásai

Tekintettel arra, hogy 2011 első félévében Magyarország tölti be az Európai Unió Tanácsának elnöki tisztségét, a lakosság és a szakemberek részéről egyaránt igen nagy az érdeklődés a hazánk számára meghatározó agrárágazat jövője és lehetőségei iránt. Ennek figyelembevételével a Vidékfejlesztési Minisztérium (VM) Mezőgazdasági Főosztály és az EOQ Magyar Nemzeti Bizottság Mezőgazdasági Szakbizottsága 2010. november 23-án fenti címmel félnapos szakmai rendezvényt tartott a Nemzeti Erőforrás Minisztérium Arany János utcai VIII. emeleti nagytermében. A meghirdetett téma iránti nagy érdeklődésre jellemző, hogy hetvennél több, főként magas beosztású szakember jelentkezett be a rendezvényre.

Rövid bevezetőjében *Dr. Molnár Pál*, az EOQ MNB elnöke köszöntötte a megjelenteket. Nagy megtiszteltetésként értékelte, hogy a Vidékfejlesztési Minisztériummal közös fórumon foglalkozhatunk a legfontosabb aktuális agrárpolitikai kérdésekkel. A szervezésért külön köszönetet mondott *Acsainé Dr. Kobilka Líviának* az EOQ MNB Mezőgazdasági Szakbizottsága társelnökének.

Dr. Feldman Zsolt agrárgazdaságért felelős helyettes államtitkár (VM) megnyitó beszédében rámutatott, hogy az állattenyésztés területén sem a szakma, sem a VM, sem pedig a kutató intézetek nem optimisták, összességében erősödtek a negatív tendenciák. A mezőgazdasági termelés szerkezetében bekövetkezett változások során csökkent az állattenyésztés aránya, amellet a rendszer váltás után a teljesítménycsökkenés is elkerülhetetlen volt. Mindez a Közös Agrárpolitika (KAP) nem mindig kedvező hatásaira, a feketegazdaságra és a nem megfelelő földhasználatra vezethető vissza. Az állattenyésztés fejlesztéséhez a makrogazdasági és a speciális ágazati okok együttes feltérképezésére van szükség.

A nem produktív beruházások támogatása nem kedvez a hozzáadott érték növekedésének, ezáltal stagnál a versenyképesség és csökken a jövedelmezőség. A mutatók romlása egyértelműen utal a szakmai visszalépésre. A versenyképesség szempontjából az is hátrányos, hogy rossz kultúrával

rendelkezik a feldolgozás, elkülönült a termeléstől és nem is korszerű. Mindezt tetézi a banki és a hitelcsatornák beszűkülése a pénzügyi válság következtében. A támogatás és a piac nem működik jól, a támogatás nem hatékony.

A kormányzat mindenekelőtt a piaci kérdéseket kívánja rendezni a helyi piacok erősítésével és az országos piacok rendbetételével. Olyan tudatos, innovatív termékfejlesztésre van szükség, ami híven követi a fogyasztói szokások változásait és más trendeket. Rendkívül fontos a fogyasztói bizalom erősítése és a hazai termékek védelme, amit a biztonságosság és a jó minőség hatékony kommunikálása segíthet legjobban.

Hogy mit hoz a jövő, az nagymértékben függ az egész agrárgazdaság kilátásaitól, amit alapvetően befolyásolnak a KAP keretein belül a szenzibilis kérdésekről folytatott érdemi viták. Az állattenyésztés vonatkozásában nem tudjuk, hogy mi lesz a közvetlen kifizetésekkel. Van-e mozgástér a termeléshez kötött támogatások rendszerében? Egy dolog azonban biztosnak látszik: partnereinkkel szövetséget kell kötnünk. A magyar EU elnökség alatt hangsúlyosan merül fel majd a tejprobléma közép- és hosszú távú megoldása, a jövőkép, a termelők és a felvásárlók közötti szerződéses kapcsolatok, valamint a termelői integráció a tejtermékpályán, ami eszközrendszerrel adhat a kezünkbe a piac jobb szervezéséhez.

Rendkívül fontos, hogy az állattenyésztési ágazat általában kiszámíthatóságot tapasztaljon a jogi szabályozás és a támogatások tekintetében. Sikeres, jövőorientált ágazatra van szükség! Ehhez kapcsolódóan kell foglalkozni a jövő agrárpolitikáját meghatározó kérdésekkel.

Dr. Vajda László főosztályvezető (VM EU Koordinációs és Nemzetközi Főosztály) Magyarország 2011. évi európai uniós elnökségi feladatairól beszélt. *Dr. Vajda László* eddig a Mezőgazdasági Különbizottságban Magyarország képviselője és szóvivője volt, ezentúl (a magyar EU elnökség ideje alatt) a Különbizottság elnöke lesz. Időszerűvé válik a KAP jövőjével való foglalkozás. Magyarországnak beleszólása lesz abba, hogy mely témák

kerüljenek napirendre, illetve, hogy egy adott témára mennyi időt szánjanak. A magyar elnökségnek korlátozottan lehetősége lesz a dolgok befolyásolására (témák napirendre tűzése és szorgalmazása, amellet az elnöki posztot betöltő tagállam bizonyos tekintéllyel is rendelkezik). Nem lesz könnyű feladat a 27 tagállam véleményeiből egyetlen egységes EU álláspont megfogalmazása. Ez konfliktusokkal jár a nemzeti és a közösségi érdekek között. A KAP jövőbeli irányairól már van egy munkaanyag, amely 27 eltérő álláspontot tartalmaz; áprilisban már egy közös 20 pontos tanácsi álláspontot és következtetéseket kell elfogadnunk. Ez elnökségi feladat lesz, a magyar nemzeti érdek itt egy kicsit háttérbe szorul. A nemzeti érdek érvényesítésére tehát más eszközöket kell keresnünk. Jó példa erre az állattenyésztés helye és szerepe: magyar érdek gyanánt már megfogalmazásra került a sertéságazat hangsúlyosabb támogatása az új agrárpolitikában, amihez most szövetségest keresünk más országokban is.

Mely témák jelentenek még a magyar elnökség számára nagy kihívást?

A tejcsomaggal kapcsolatban a Bizottság 2010 decemberéig beterjeszti jelentését a Tej Munkacsoport ajánlásai alapján. A Bizottság jogszabályi javaslata a tejpiac szabályozására fog vonatkozni, 2015-től ugyanis megszűnnek a tejkvóták. A javaslat sorsáról a Tanács fog dönteni.

Számítani lehet egy minőségi csomagra is a földrajzi elnevezésekről, a termékek jelöléséről és a fogyasztók tájékoztatásáról, valamint az újszerű élelmiszerekről (Novel Food) – mivel itt a Tanács és a Parlament véleménye különbözik, január végén egyeztetésre (conciliation) lesz szükség.

A Bizottság további módosítandó jogszabályokat fog beterjeszteni a Tanács elé, ahol technikai és tartalmi módosításokról lesz szó. Szükség van többek között az állategészségügyi és az állatvédelmi stratégiák felülvizsgálatára (pl. méhbetegségek, TSE vizsgálat): a Bizottság majd májusban nyújt be erről javaslatot. Bár Magyarország közvetlenül nem érintett a tengeri halászatban, most mégis oda kell figyelnünk a halászati miniszterek Brüsszelbe tervezett 2-3 találkozására.

Az elhangzott előadást összegezve *Dr. Molnár Pál* rámutatott arra, hogy Magyarországgal szemben valóban nagy elvárások vannak nem csupán az agrárium, hanem a nemzetgazdaság teljes spektrumát illetően is. Egyben felhívta a jelenlevők figyelmét arra, hogy – Magyarország EU elnökségéhez kapcsolódóan – 2011. június 21-23. között az Európai Minőségügyi Szervezet Budapesten tartja 55. Kongresszusát „A globális minőség irányítása egy új korszakban” vezérgondolat jegyében. Ez a Kongresszus egyúttal Minőségügyi Világkongresszus is lesz, amely 3 évente felváltva az Egyesült Államokban, Európában és Japánban kerül megrendezésre. A Minőségügyi Világkongresszus keretében a világ minőségügyi szervezetei vezetőinek csúcstalálkozója és a Nemzetközi Minőségügyi Akadémia tisztújító Közgyűlése is helyet kap. Mivel Magyarország ugyanebben az időszakban tölti be első alkalommal az EU elnöki tisztét, elértük, hogy a Minőségügyi Világkongresszus ennek keretében is hivatalosan elismert rendezvény legyen. A november 23-i szakmai rendezvény további részében a következő előadások hangzottak el:

Dr. Popp József főigazgató-helyettes (Agrárgazdasági Kutató Intézet): Az állati eredetű termékek piaci kilátásai

Dr. Potori Norbert osztályvezető (Agrárgazdasági Kutató Intézet): Terménypiaci kilátások

Dr. Szepesi Dezső cégvezető, az MTA doktora (Levegőkörnyezet Gazdálkodási Szaktanácsadó Bt.): Az állattartó telepeknél fellépő zavaró szaghatások és modellezésük

Papp Attila fejlesztő mérnök (Campden BRI Magyarország Nonprofit Kft.): A hagyományos élelmiszergyártó KKV-k versenyképességének növelését elősegítő élelmiszerlánc menedzsment módszerek és újszerű értékesítési stratégiák

Pazsiczki Imre osztályvezető (VM Mezőgazdasági Gépesítési Intézet): A műszaki technika szerepe a környezetkímélő állattartás biztosításában

Az elhangzott előadások diaanyaga megtalálható az EOQ MNB honlapján (<http://eoq.hu>).

Várkonyi Gábor

A NaviSensor technológiája áttörést jelenthet a vak emberek tájékozódásában

Az ember információinak több mint 70%-át látás útján szerzi. Ezt a vakok nagyon egyszerűen úgy fogalmazzák meg, hogy „a látók világában élünk”. Ha arra gondolunk, hogy mi lenne, ha elveszítenénk a látásunkat, először talán csak a képek, filmek, a környezetünk látványa, és az olvasás hiánya jutna eszünkbe. Pedig a vak emberek egyik legnagyobb problémája a mozgási lehetőségük beszűkülése. Megkockáztatható az a kijelentés, hogy a vak ember bizonyos értelemben nehezebben közlekedik, mint egy mozgássérült.

A Zojox-2000 Kft. ambiciózus célt tűzött ki maga elé, amikor KMOP-2009-1.1.1 K+F pályázatának segítségével egy olyan segédeszköz megalkotásába fogott, amely a látásában sérült emberek számára érzékelhetővé teszi az álló és mozgó tárgyakat, segít meghatározni a saját helyzetüket a mozgási terében, és így nagyobb biztonsággal tudják elérni úti céljukat.

A rendszer rövid ismertetése

A NaviSensor 40 kHz-es ultrahanggal, 360°-ban, folyamatos körkörös pásztázással térképezi fel a környezetét. A tereptárgyakról visszaverődő ultrahang jel futási idejéből (a kibocsátástól a visszaérkezésig eltelt idő) határozza meg az akadályok távolságát.

Az ultrahang adását és vételét egy darab univerzális, 60°-os kúpszögű ultrahangkapszula oldja meg. A körkörös leképezést egy speciálisan erre a célra tervezett parabola tükör végzi, amely a kapszulából kilépő nyalábot a világító tornyokhoz hasonlóan forgatja körbe. A 360°-os pásztázás tükörrel történő megvalósítása nem csak azt eredményezi, hogy elegendő egyetlen ultrahang eszköz, de a parabola a kisugárzott nyaláb koncentrációját is elvégzi, ami nagyobb adási és vételi jelet eredményez, növelve az eszköz hatótávolságát.

Az ultrahanggal leképezett térinformációkat (távolság és hely) hanginformációkká kódolja, amelyeket egy 5.1-es fejhallgatóval közvetít a felhasználónak. A hangrendszer biztosítja a térbeli leképezést, hiszen abból az irányból érkezik a hang, amely irányban az akadály van. Az irány pontos érzékelését tovább segíti, hogy az egyes irányokhoz más-más hangminta tartozik. A távolságot a hang ereje reprezentálja, minél közelebb van a tárgy, annál erősebb a hang. Ha az akadály veszélyes közelségbe kerül, arra a hangminta gyorsuló szaggatása figyelmeztet.

A NaviSensor technológia kifejlesztéséhez elvégzett kutatások

- Az ultrahangos tájékozódás jelenlegi ismeretei, különös tekintettel a természetben ezt alkalmazó állatokra (denevérek, delfinek).
- A technika mai állásával megvalósítható ultrahangos távolságmérés gyakorlati problémái.
- A vakok számára kifejlesztett eszközök megismerése, alkalmazott technológiák az elért eredmények összehasonlítása.
- Tanulmány a vak és a gyengén látó emberek tájékozódásáról, közlekedési problémáikról.
- A hallási információ feldolgozásának anatómiai és élettani háttere.

A kutatási eredmények és a fejlesztés jelenlegi állása megnyugtatóan bizonyítja, hogy a kifejlesztett technológia nem csak életképes, de a gyakorlatban is használható eszközt eredményez.

UKRAINIAN
ASSOCIATION FOR QUALITY

INTERNATIONAL GUILD
OF QUALITY PROFESSIONALS

RUSSIAN
ORGANIZATION FOR QUALITY

UNDER THE AUSPICES OF:

THE 12TH INTERNATIONAL PROJECT «CONSTELLATION OF QUALITY – 2011»

27 June – 03 July 2011, Sudak, Crimea

Dear Colleagues!

All those, who want to enrich their knowledge in the field of the modern organization management, to get know practical experience of management systems improvement focused on quality, environment, occupational safety, finance and other, those who are interested in relations with outstanding specialists and scientists in this area, with leaders of the best European companies representing more than 10 countries are invited to take part in the prestigious, complex international event.

IN THE PROGRAM:

• The 12th Conference of Quality Professionals

Outstanding scientists in the field of quality and management will tell about world trends of improvement in order to achieve and safe the competitiveness of companies at present time and in future. Among key speakers are – Mr. Adler, Mr. Versan, Mr. Kalyta, Mr. Lapidus, Mr. Okrepilov, Mr. Chaika and other members of the International Guild of Quality professionals.

• The 12th Quality Awards Winners' Conference

The leaders of the most successful European companies will present their experience on practical application of modern approaches and methods for competitive advantages. Representatives of such outstanding companies participated in the conferences of previous years: Volvo Cars Gent, Nokia Mobile Phones, Siemens Nederland NV, Yellow Pages GB, Opel Hungary Manufacturing, DHL "Portugal", TNT Express Information and Communication Services, Bursa Nilufer Municipality (Turkey) and many others.

This year we call your attention to the presentation of the Stavropol State Agrarian University – the first organization in the CIS and only in Europe Prize Winner of the EFQM Excellence Award and the the Quality Award of the Central and Eastern European Countries.

• The 8th Conference of the Ukrainian Association for Quality

The methodical and practical issues of modern management methods' application in the conditions of post-soviet countries will be considered. If you think that successful experience of your company on this aria could be useful for others, – **we are ready to consider your proposals about your presentation during the conference.**

• Author's Seminars and Master - Classes

Participants will have an opportunity to learn deeper the most interesting theories and management methods, get more detailed picture about possibilities of their application on own enterprises.

At the end of every day, beyond the main program, participants will have networking opportunities to communicate with leading specialists on modern management issues, to get answers on questions and to express own opinion. In intervals between conferences participants could continue discussions in comfortable cafes, on a noisy seafront, on the old park avenues, on a beach at a warm sea.

Dates and venue

International project events will be held during 27 June – 03 July 2011 in the Tourist Complex «Sudak» by the following address: Ukraine, Crimea, the town of Sudak, 89, Lenina Street.

Sincerely Yours,

Petro Kalyta
Chairman of the Project,
President of UAQ, President of Club of Quality
Leaders of CEEC, member of the EOQ Board

Registration of the participants: to confirm your registration, please, contact Angelika Zentseva by the following e-mail: quality@quality.kiev.ua, or by fax +38 044 541-05-32